

TÜM YÖNLERİYLE

FINANSAL KİRALAMA (LEASING)

İÇTİHATLI & GEREKÇELİ

Doç. Dr. Ahmet EROL

Yeditepe Ünv. Hukuk Fak. Öğrt. Görevlisi
Kadir Has Ünv. İİBF. Öğrt. Görevlisi

A. Ercan YILDIRIM

YMM, Maltepe Ünv. Öğrt. Görevlisi

M. Vefa TOROSLU

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir

YAKLAŞIM YAYINCILIK - 2008

En Son Değişikliklerle

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KISIM

FİNANSAL KİRALAMA

BİRİNCİ BÖLÜM

FİNANSAL KİRALAMA HAKKINDA GENEL BİLGİLER

I- FİNANSAL KİRALAMA (FİNANCE LEASİNG) KAVRAMI	31
A- ULUSLARARASI KURULUŞLARA GÖRE FİNANSAL KİRALAMA	33
1- Avrupa Finansal Kiralama Birliği'ne Göre Finansal Kiralama.....	33
2- İngiliz Muhasebe Standartları Komitesi'ne Göre Finansal Kiralama	33
3- Amerikan Federal Muhasebe Standart Kurulu'na Göre Finansal Kiralama	34
B- TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARINA GÖRE FİNANSAL KİRALAMA.....	34
C- 3226 SAYILI FİNANSAL KİRALA KANUNU'NA GÖRE FİNANSAL KİRALAMA.....	35
D- 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU'NA GÖRE FİNANSAL KİRALAMA.....	36
II- FİNANSAL KİRALAMA-FAALİYET KİRALAMASI-ADİ KİRALAMANIN KARŞILAŞTIRILMASI	37
A- FİNANSAL KİRALAMA-FAALİYET KİRALAMASI AYRIMI	37
B- FİNANSAL KİRALAMA-ADİ KİRALAMA AYRIMI.....	39
III-FİNANSAL KİRALAMANIN DOĞUŞU VE TARİHİ GELİŞİMİ.....	42
A- DÜNYADAKİ GELİŞİMİ	42
1- Amerika Birleşik Devletleri'nde Gelişimi.....	43
2- İngiltere'de Gelişimi	44

3- Almanya'da Gelişimi	45
4- İsviçre'de Gelişimi.....	46
5- Belçika'da Gelişimi	46
6- Fransa'da Gelişimi	46
7- Diğer Avrupa Ülkelerinde Gelişimi	47
8- Finansal Kiralamanın Günümüzdeki Gelişimi	48
B- TÜRKİYE'DEKİ GELİŞİMİ.....	54
1- Finansal Kiralama İşlemlerinin Sektörel Dağılımı	57
2- Finansal Kiralama İşlemlerinin Mal Gruplarına Göre Dağılımı	61
IV- FINANSAL KİRALAMA YÖNTEMLERİ	67
A- YURT İÇİ KİRALAMA (Domestic Leasing).....	67
1- İthalatsız Yurt İçi Kiralama	67
2- İthalatlı Yurt İçi Kiralama	68
B- ULUSLARARASI KİRALAMA (Cross-Border Leasing)	70
1- Gümrük Muafiyetli Uluslararası Kiralama	71
2- Gümrük Muafiyetsiz Uluslararası Kiralama	72
V- FINANSAL KİRALAMANIN TARAFLARI	72
A- FINANSAL KİRALAMA ŞİRKETİ (LESSOR)	73
B- SATICI (SUPPLIER)	73
C- KİRACI (LESSEE)	73
VI- LEASING KİRALARI	73
A- TL VE DÖVİZ KİRALAR.....	74
B- SABİT VE DEĞİŞKEN KİRALAR.....	74
C- DÖNEM BAŞI VE DÖNEM SONU KİRALAR	74
D- EŞİT VE ÖZEL ARALIKLI KİRALAR.....	74

VII- FİNANSAL KİRALAMANIN MALİYETİ	74
A- KİRA BEDELİ	74
B- SİGORTA MASRAFLARI	75
C- KUR FARKLARI	75
D- BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	75

İKİNCİ BÖLÜM

FİNANSAL KİRALAMA TÜRLERİ

I- SÖZLEŞMENİN SÜRESİ BAKIMINDAN	76
A- FAALİYET KİRALAMASI (Operating Leasing)	76
B- FİNANSAL KİRALAMA (Financial Leasing)	76
C- SATIŞ ve GERİ KİRALAMA (Sale and Lease Back)	78
D- SATIŞA YARDIMCI KİRALAMA (Sales Aid Leasing)	78
II- SÖZLEŞMENİN TARAFLARI BAKIMINDAN	79
A- DOLAYLI (ARACILI-ÜÇ TARAFLI) KİRALAMA (Endirect Lease)	79
B- DOĞRUDAN (İKİ TARAFLI) KİRALAMA (Direct Lease)	79
III- SÖZLEŞMENİN KONULARI BAKIMINDAN	79
A- TAŞINIR (MENKUL) – TAŞINMAZ (GAYRİMENKUL) KİRALAMA	79
B- BİRİNCİ EL - İKİNCİ EL KİRALAMA	80
C- YATIRIM MALLARI - TÜKETİM MALLARI KİRALAMA	80
D- ÖZEL KİRALAMA (Special)	80
E- KAPALI VE AÇIK UÇLU KİRALAMA	80
IV- MALA AİT YÜKÜMLÜLÜKLER BAKIMINDAN	81
A- BRÜT KİRALAMA (Direct Leasing)	81

B- NET KİRALAMA (Indirect Leasing)	81
V- DİĞER FİNANSAL KİRALAMA TÜRLERİ	81
A- KALDIRAÇLI KİRALAMA (Leveraged Leasing)	81
B- VERGİ FİNANSAL KİRALAMA	81
C- YÜZDELİ KİRALAMA (Percentage Leasing)	82
D- KISA SÜRELİ - UZUN SÜRELİ KİRALAMA	82
E- DÖNEN - DEVRESEL KİRALAMA.....	82
F- TRAMPA LEASİNG (Swap Leasing).....	82
G- İYİLEŞEN LEASİNG (Upgrade Lease)	82
H- TESİS KİRALAMA (Plant Lease)	82
I- GENİŞ KAPSAMLI KİRALAMA (Blanket Lease)	82
İ- DENEME SÜRELİ KİRALAMA (Trial Period Lease)	83
J- İŞ ORTAKLIĞI YOLU İLE KİRALAMA (Joint Venture Lease).....	83
K- TAM ÖDEMELİ-TAM ÖDEMESİZ KİRALAMA (Full Pay-Out/Non Pay_Out Lease)	83
L- SEKEN ÖDEMELİ KİRALAMA (Skipped Payment Lease).....	83
M- ALT KİRALAMA (Sublease)	83

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

FİNANSAL KİRALAMANIN ÜSTÜNLÜK VE SAKINCALARI

I- FİNANSAL KİRALAMANIN AVANTAJLARI.....	84
A- KİRACI YÖNÜNDEN	84
1- Esneklik Sağlaması.....	84
2- Yabancı Kaynak Gereksinimini Azaltması	84

3- Likit Kaynakların Daha Karlı Yatırımlarda Kullanılmasına Olanak Sağlaması.....	84
4- Yeniden Borçlanmaya Olanak Sağlaması	84
5- Zamanlamada Girişimciye Üstünlük Sağlanması.....	85
6- Hızla Değişen Teknolojiye Uyumda Kolaylık Sağlanması	85
7- Teminat Tutarının Daha Az Olması.....	85
8- Finansal Kiralama Sürecinin Daha Hızlı ve Düşük Maliyetli Olması.....	85
9- Malın Mülkiyetine Sahip Olunabilmesi	85
10- Kredi Değerliliği Sağlaması.....	85
11- İflas Halinde Leasing Yoluyla Edinilen Mallara El konulmaması	86
12- Ödemede Esneklik Sağlaması.....	86
13- Teşvikten Yararlanabilmesi.....	86
14- Orta ve Uzun Vadeli Finansman Sağlaması.....	86
15- Enflasyon Düzeltmesinden Yararlanabilmesi.....	86
16- Vergi Avantajı	86
B- KİRALAYAN YÖNÜNDEN	90
C- FİNANSAL KİRALAMANIN ÜLKE EKONOMİ AÇISINDAN YARARLARI.....	90
II- FİNANSAL KİRALAMANIN SAKINCALARI	92
A- KULLANIM SERBESTLİĞİNİN SINIRLANDIRILMASI.....	92
B- KUR RİSKI	92
C- KİRACININ FİNANSAL KİRALAMA KONUSU MALIN HURDA DEĞERİNDEN YARARLANAMAMASI	92
D- KİRALAYANIN YENİDEN DEĞERLEMEDEN YARARLANANAMASI.....	92
E- SÖZLEŞME SÜRESİ BOYUNCA YATIRIM MALİNİN KİRACI DIŞINDA KULLANILAMAMASI.....	92

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

FİNANSAL KİRALAMADA YÖNETİM VE DİĞER FİNANSAL YÖNTEMLERLE KARŞILAŞTIRILMASI

I- LEASING'DE FON YÖNETİMİ.....	93
A-ÖZKAYNAKLAR	93
1-Sermaye	93
2-Yedek Akçeler	94
3- Oto Finansman	95
B-YABANCI KAYNAKLAR.....	96
1-Krediler	96
2-Tahvil İhracı	96
3-Finansman Bonosu İhracı	96
4-Menkul Kymetleştirme	96
5-Halka Açılma	97
6-Murabaha (Cost Plus-Maliyet Artı).....	97
7-Factoring.....	98
II-LEASING'DE RİSK YÖNETİMİ.....	98
A-KREDİ VE TİCARİ RİSKLER	98
B-FAİZ MALİYETİ RİSKI	98
C-VADE RİSKI	98
D-KUR RİSKI	98
E-TEKNOLOJİ RİSKI	98
III-LEASING VE DİĞER FİNANSAL YÖNTEMLER.....	99
A-LEASİNG VE SENET KARŞILIĞI KREDİ	99

B-LEASING VE FACTORİNG	99
IV-LEASING MATEMATİĞİ	100
1- Net Bugünkü Değer	100
2- İç Verim Oranı	100
3- Anapara-Faiz Dağılımı (Amortizasyon)	101
4- HP 17BII Hesap Makinesi İle Eşit Ödemeli Leasing Kirası Hesaplama	102
5- Excel 7.0 İle Eşit Ödemeli Leasing Kirası Hesaplama	103

İKİNCİ KISIM

FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNİN FİNANSAL KİRALAMA KANUNU ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ YAPISI, ŞEKLİ VE TESCİLİ

I- FİNANSAL KİRALAMA KANUNU'NUN AMACI VE KAPSAMI	109
II- FİNANSAL KİRALAMA KANUNU'NUN GENEL GEREKÇESİ	111
III- FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ YAPISI, ŞEKLİ VE TESCİLİ	111
A- FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ YAPISI	111
B- FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNİN ŞEKLİ VE TESCİLİ	112
C- FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMENİN KONUSU	114
1-Sözleşmeye Konu Olabilecek Mallar	114
2-Sözleşmeye Konu Olamayacak Mal ve Haklar	119

IV-FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNİN BEDELİ	119
V-FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNİN SÜRESİ	120
VI-FİNANSAL KİRALAMA ŞİRKETİNİN ORGANLARI.....	121
VII-FİNANSAL KİRALAMA KONUSU MALLAR	122
VIII-FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDE PARASAL SINIR VE KARŞILIKLAR	122
IX-FİNANSAL KİRALAMA KURULUŞLARI TARAFINDAN YAPILAMAYACAK İŞLEMLER	123
X-FİNANSAL KİRALAMA FAALİYETİNDE BULUNAN ŞİRKETLERİN DENETİMİ	124

ÜÇÜNCÜ KISIM

İNANSAL KİRALAMA İŞLEMERİNİN VERGİ MEVZUATI ÇERÇEVESİNDÉ DEĞERLENDİRİLMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMERİNİN VERGİSEL BOYUTU VE YASAL DÜZENLEMELER

I- 3226 SAYILI FİNANSAL KİRALAMA KANUNU	129
A- VERGİ, RESİM VE HARÇLARA İLİŞKİN HÜKÜMLER	131
B- GÜMRÜK VERGİLERİNE İLİŞKİN HÜKÜMLER	131
C- TEŞVİK UYGULAMALARINA YÖNELİK HÜKÜMLER	132
II- FİNANSAL KİRALAMA KANUNU VE VERGİ YASALARI	132
A- 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU	132
1- Finansal Kiralama Tanımı	134
2- Finansal Kiralama Sayılan İşlemler	135
3- 3226 Sayılı Finansal Kiralama Kanunu Kapsamında Yapılan Kiralamalar ve VUK	136

4- Taşınmazların (Bina, Arsa ve Arazi) Kiralama İşlemleri ve VUK	136
5- Doğal Kaynak Araştırmaları, Sinema Filmleri ve Royalty (Lisans) Sözleşmelerinin Kiralanması İşlemleri ve VUK.....	136
6- Kira Ödemeleri.....	136
7- Finansal Kiralama İşlemlerinde Değerleme ve Amortisman	138
8- Finansal Kiralama İşlemlerinden Kaynaklanan Faiz ve Kur Farklarında Tartışmalı Bir Durum.....	141
B- 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU	143
1- Genel Açıklama	143
2- Kira Ödemeleri Üzerinden Vergi Kesintisi (Stopaj)	143
3- Yatırım İndirimi Uygulaması.....	143
C- 5520 SAYILI KURUMLAR VERGİSİ KANUNU	171
1- Genel Açıklama	171
2- 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve Finansal Kiralama	171
3- Kar Dağıtımi ve Vergi Kesintisi	174
4- Finansal Kiralama ve Örtülü Sermaye Dağıtımi.....	175
5- Finansal Kiralama ve Yurtdışından Sağlanan Kurum Kazançları	175
D- 3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU	176
1- KDV ve BSMV	176
2- Finansal Kiralama ve KDV Kanunu.....	177
3- VUK'un Mükerrer 290. Maddesi Kapsamında Yapılan Finansal Kiralama ve KDV	180
4- Teşvik Belgeli Yatırımların Finansal Kiralama Yoluyla Yapılması ve KDV	181
5- Finansal Kiralama Yoluyla Kiralanan Binek Otomobilерinin KDV'lerinin İndirim Konusu Yapılıp, Yapılmayacağı	182

6- Finansal Kiralama Yoluyla Kiralanan Otomobil Dışı Taşit Araçlarının KDV'si	183
7- Yurtdışına Finansal Kiralamada (Cross Border Leasing) KDV	183
8- Yurtdışından Finansal Kiralamada KDV Uygulaması.....	184
E- 488 SAYILI DAMGA VERGİSİ KANUNU	187
F- 492 SAYILI HARÇLAR KANUNU.....	188
G- 6802 SAYILI GİDER VERGİLERİ KANUNUNU (BSMV)	190
H- 4760 SAYILI ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU	193
I- GÜMRÜK VERGİSİ	195
1- Geçici İthalat Rejimi	195
2- Kısmi Muafiyet Suretiyle Geçici İthalat	196
3- Tam Muafiyet Yoluyla Geçici İthalat	199
4- Ata Karnesi ile Geçici ile İthalat.....	205
5- Finansal Kiralama Yoluyla Geçici İthalat	208
6- Rejim Koşullarının İhlali ve Ceza Uygulaması	210

İKİNCİ BÖLÜM

FINANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNİN HÜKÜMLERİ

I- FİNANSAL KİRALAMA KONUSU MALLAR.....	256
A- FİNANSAL KİRALAMAYA KONU MALIN MÜLKİYETİ	256
B- FİNANSAL KİRALAMAYA KONU MALIN DEVİRİ	259
C- FİNANSAL KİRALAMAYA KONU MALIN SIGORTASI.....	261
II- FİNANSAL KİRALAMA ŞİRKETİNİN (KİRALAYAN) HAKLARI VE BORÇLARI	262

A- KİRALAYANIN HAKLARI	262
1- Malın Mülkiyetini Elinde Bulundurma Hakkı	262
2- Malın Mülkiyetini Devretme Hakkı.....	263
3- Kiralama Bedelinin Kendisine Ödenmesi Hakkı.....	263
B- KİRALAYANIN BORÇLARI	264
1- Mali Kiracıya Zamanında ve Geregi Gibi Teslim Etme Borcu.....	264
2- Kiracının Finansal Kiralama Konusu Maldan Yararlanmasına Engel Olacak Davranışlarda Bulunmama Borcu	266
3- Finansal Kiralama Konusu Mali Üçüncü Kişiye Devretmemeye Borcu	266
4- Finansal Kiralama Konusu Mali Sigorta Ettirme Borcu	267
III- KİRACININ HAK VE BORÇLARI	267
A- KİRACININ HAKLARI	267
1- Finansal Kiralamaya Konu Mali Kullanma ve Ondan Yararlanma Hakkı.....	267
2- Finansal Kiralamaya Konu Malın Zilyetliğini Talep Hakkı.....	268
3- Finansal Kiralamaya Konu Malın Mülkiyetini Sözleşme Sonunda Satın Alma Hakkı	268
B- KİRACININ BORÇLARI	269
1- Finansal Kiralama Bedelini Ödeme Borcu	269
2- Finansal Kiralamaya Konu Mali Özenle Kullanma Borcu	271
3- Finansal Kiralamaya Konu Mali Bakım ve Koruma Borcu.....	272
4- Finansal Kiralamaya Konu Malın Hasar ve Ziyaına Katlanma Borcu	273
5- Malın Sigorta Primlerini Ödeme Borcu.....	274
6- Malın Zilyetliğini Bir Üçüncü Kişiye Devretmemeye Borcu.....	274
7- Mali Sözleşme Süresinin Bitiminde Kiralayana Geri Verme Borcu	275

III- SÖZLEŞMİYE TARAF OLANLARIN İFLASI VEYA İCRA KOVUŞTURMASINA UĞRMASI.....	277
A- KIRACININ İFLASI VE İCRA KOVUŞTURMASINA UĞRAMASI.....	277
1- Kiracının İflası.....	277
2- Kiracının İcra Kovuşturmasına Uğraması	278
3- Finansal Kiralama Konusu Malların Haczedilebileceği Durumlar	279
B- KİRALAYANIN İFLASI VE İCRA KOVUŞTURMASINA UĞRAMASI	279
1- Kiralayanın İflası.....	279
2- Kiralayanın İcra Kovuşturmasına Uğraması	279

ÜÇUNCÜ BÖLÜM

FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ

I- FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNİN KENDİLİĞİNDEN SONA ERMESİ.....	281
A- SÖZLEŞMENİN KENDİLİĞİNDEN SONA ERME NEDENLERİ	281
1- Sözleşmenin Süre Dolması Sebebiyle Sona Ermesi.....	281
2- Kiracının İflası veya Aleyhine Yapılan Bir İcra Takibinin Semeresiz Kalması.....	282
3- Finansal Kiralama Şirketinin Sona Ermesi veya Tüzel Kişiliğini Kaybetmesi	282
4- Sözleşmenin Diğer Sebeplerle Sona Ermesi	283
B- SÖZLEŞMENİN KENDİLİĞİNDEN SONA ERMESİNİN SONUÇLARI	283
II- SÖZLEŞMENİN FESİHİ.....	283
A- FESİH NEDENLERİ	283
1- Kiracının Finansal Kiralama Bedelini Ödemede Temerrüde Düşmesi	283

2- Taraflardan Birinin Sözleşmeye Aykırı harekette Bulunması.....	284
B- FESHİN SONUÇLARI	284
III- SÖZLEŞMEDEN DÖNME.....	285
IV- SÖZLEŞMENİN TABİ OLDUĞU HÜKÜMLER.....	286
A- UYGULANACAK HÜKÜMLER.....	286
B- UYGULANMAYACAK HÜKÜMLER.....	286

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDE MUHASEBE UYGULAMALARI

I- FİNANSAL KİRALAMA İLE İLGİLİ MUHASEBE STANDARTLARI.....	287
A- ULUSLARARSI MUHASEBE STANDARTLARINA (IAS) GÖRE FİNANSAL KİRALAMA	287
B- AMERİKAN MUHASEBE STANDARTLARINA (FAS) GÖRE FİNANSAL KİRALAMA	290
C- TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARINA (TMS) GÖRE FİNANSAL KİRALAMA	293
1- Standardın Amacı.....	294
2- Standardın Kapsamı	294
3- Tanımlar	294
4- Kiralama İşlemlerinin Sınıflandırılması	297
5- Gayrimenkullerin Kiralanması.....	298
6- Kiralama Sözleşmesinin Kiracının Finansal Tablolarında Gösterilmesi.....	299
7- Kiralama Sözleşmesinin Kiraya Verenin Finansal Tablolarında Gösterilmesi.....	300
8- Satış ve Geri Kiralama İşlemleri.....	301

D- SERMAYE PİYASASI KURULU (SPK) STANDARTLARINA GÖRE FİNANSAL KİRALAMA	301
1- Standardın Amacı.....	302
2- Standardın Kapsamı	302
3- Tanımlar	302
4- Kiralama İşlemlerine İlişkin Esaslar	303
5- Kiralama İşlemlerinin Sınıflandırılması	304
6- Gayrimenkullerin Kiralanması.....	305
7- Finansal Kiralamanın Kiracı Tarafından Muhasebeleştirilmesi.....	306
8- Finansal Kiralamanın Kiraya Veren Tarafından Muhasebeleştirilmesi	306
9- Sat ve Kirala İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	306
E- BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU (BDDK) STANDARTLARINA GÖRE FİNANSAL KİRALAMA.....	307
II- FİNANSAL KİRALAMA İLE İLGİLİ TEKDÜZEN HESAP PLANLARI.....	307
A- MALİYE BAKANLIĞI'NIN TEKDÜZEN HESAP PLANI	307
1- Genel Bilgi	307
2- Kiralayan Açısından Kullanılacak Hesaplar	308
3- Kiracı Açısından Kullanılacak Hesaplar	310
4- Değerlemeye Tabi Tutulacak Hesaplar.....	311
B- BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU'NUN TEKDÜZEN HESAP PLANI	312
1- Genel Bilgi	312
2- Finansal Kiralama Şirketleri Açısından Kullanılacak Hesaplar	314
3- Finansal Kiralama Şirketleri Açısından Kullanılacak Hesapların Açıklamaları	319
III- TEKDÜZEN MUHASEBE SİSTEMİ	321

A- DÜZENLEMENİN AMACI	322
B- DÜZENLEMENİN NİTELİĞİ.....	322
C- DÜZENLEMENİN KAPSAMI	323
D- MUHASEBENİN TEMEL KAVRAMLARI	323
1- Sosyal Sorumluluk Kavramı.....	324
2- Kişilik Kavramı	324
3- İşletmenin Süreklliği Kavramı	324
4- Dönemsellik Kavramı.....	324
5- Parayla Ölçülme Kavramı	324
6- Maliyet Esası Kavramı	324
7- Tarafsızlık ve Belgelendirme Kavramı.....	325
8- Tutarlılık Kavramı	325
9- Tam Açıklama Kavramı.....	325
10- İhtiyatlılık Kavramı	325
11- Önemlilik Kavramı.....	325
12- Özün Önceliği Kavramı.....	326
E- MUHASEBE POLİTİKALARININ AÇIKLANMASI	326
F- MALİ TABLOLAR	326
1- Düzenlenmesi İstenen Mali Tablolar.....	327
2- Mali Tabloların Amaçları.....	327
3- Mali Tablolardaki Bilgilerin Özellikleri.....	327
4- Temel Mali Tabloların Düzenlenme İlkeleri	327
IV- FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ	332
A- KİRALAYAN AÇISINDAN MUHASEBE UYGULAMALARI	332
1- Kiralayanın Finansal Kiralama Şirketi Olması Durumu.....	332

2- Kiralayanın Finansal Kiralama Şirketi Olmaması Durumu	340
B- KIRACI AÇISINDAN MUHASEBE UYGULAMALARI	345
1- Sabit Kiymetin Teslim Alınması	345
2- Yönetim Ücretinin Muhasebeleştirilmesi	346
3- Sigorta Poliçesinin Muhasebeleştirilmesi.....	346
4- Kira Faturalarının Muhasebeleştirilmesi	347
5- Kira Tutarlarının Ödenmesi	347
6- Yıl Sonu İşlemleri	347
7- Mülkiyetin Kiralayandan Devralınması.....	348
V- ÖRNEK UYGULAMA	349
A- KİRALAYANIN FİNANSAL KİRALAMA ŞİRKETİ OLMASI DURUMUNDA MUHASEBE İŞLEMLERİ.....	350
1- Yevmiye Kayıtları	350
2- Büyük Defter Kayıtları.....	360
B- KİRALAYANIN FİNANSAL KİRALAMA ŞİRKETİ OLМАMASI DURUMUNDA MUHASEBE İŞLEMLERİ.....	364
1- Yevmiye Kayıtları	364
2- Büyük Defter Kayıtları.....	372
C- KIRACI AÇISINDAN MUHASEBE İŞLEMLERİ	377
1- Yevmiye Kayıtları	377
2- Büyük Defter Kayıtları.....	386
VI- MUHASEBE İŞLEMLERİNDE KİRALAYAN AÇISINDAN ÖZELLİK ARZEDEN DURUMLAR	390
A- NET AKTİF DEĞERİN BUGÜNKÜ DEĞERDEN FARKLI OLMASI	390
1- Net Aktif Değerin Bugünkü Değerden Küçük Olması	390
2- Net Aktif Değerin Bugünkü Değerden Büyüük Olması	391

3- Örnek Uygulama.....	392
B- FİNANSAL KİRALAMA ALACAKLARINDA ŞÜPHELİ ALACAK KARŞILIĞI	394
1- Genel Olarak Şüpheli Alacak Karşılığı	394
2- Kiralayanın Finansal Kiralama Şirketi Olması Durumu.....	400
3- Kiralayanın Finansal Kiralama Şirketi Olmaması Durumu	407
VII- İŞLETME HESABI ESASINDA FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİ	408
A- İŞLETME HESABI ESASI	408
1- Türk Ticaret Kanunu İle Yapılan Düzenlemeler	408
2- Vergi Usul Kanunu İle Yapılan Düzenlemeler	409
B- KİRALAYAN AÇISINDAN MUHASEBE İŞLEMLERİ.....	409
1- Kiralayanın Finansal Kiralama Şirketi Olması Durumu.....	409
2- Kiralayanın Finansal Kiralama Şirketi Olmaması Durumu	410
C- KİRACI AÇISINDAN MUHASEBE İŞLEMLERİ	410
D- İŞLETME HESABI ESASINDA FİNANSAL KİRALAMA UYGULAMASINA YÖNELİK OLARAK İSTANBUL DEFTERDARLIĞI VASITASIZ VERGİLER GELİR MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN VERDİĞİ ÖZELGE.....	411
E- GENEL DEĞERLENDİRME	413
YARGITAY KARARLARI.....	414

DÖRDÜNCÜ KİSIM

FİNANSAL KİRALAMA FAALİYETİNDE BULUNAN KURULUŞLAR VE UYGULAMADA KARŞILAŞILAN SORUNLAR

I- FİNANSAL KİRALAMA FAALİYETİNDE BULUNMAYA YETKİLİ KURUMLAR VE HUKUKİ YAPISI	509
A- FİNANSAL KİRALAMA ŞİRKETLERİ	509

1-Kiralayan Şirketin Hukuki Yapısı	509
2-Kurucuların Nitelikleri.....	511
B- YABANCI FİNANSAL KİRALAMA ŞİRKETLERİ.....	512
1- Yabancı Finansal Kiralama Şirketlerinin Türkiye'de İlk Şube Açmaları	512
2- Yurt Dışında Kurulu Finansal Kiralama Şirketlerinin Türkiye'de Temsilcilik Açımları.....	513
3-Türkiye'de Faaliyette Bulunan Şirketlerin Yurtiçinde Şube ve Temsilcilik Açımları.....	514
4-Türkiye'de Faaliyette Bulunan Şirketlerin Yurtdışı Teşkilatları.....	515
C- ÖZEL FİNANS KURUMLARI VE YATIRIM - KALKINMA BANKALARI	515
II-FİNANSAL KİRALAMA SEKTÖRÜNDE YAŞANAN SORUNLAR	516
A-YASAL MEVZUATTAN KAYNAKLANAN SORUNLAR.....	518
1-Faaliyet Kiralaması (Operasyonel Leasing) Sorunu.....	518
2-Sat ve Geri Kiralama Sorunu.....	520
3-Alt Kiralama Sorunu.....	523
4-Taşınmaz (Gayrimenkul) Kiralama Sorunu	524
5-Uluslararası Kiralama Sorunu	525
6- İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutanlarının Leasing Yapması Hususuna Maliye Bakanlığı Tarafından Açıklık Kazandırılması	527
B-FİNANSMAN TEMİNİ İLE İLGİLİ SORUNLAR.....	527
C-TOPLUMSAL SORUNLAR	529
III- FİNANSAL KİRALAMA UYGULAMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE ÖNERİLER	529

BEŞİNCİ KISIM**FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİ VE KULLANILAN BELGELER**

Finansal Kiralama Süreci.....	533
Müşteri Görüşme Formu.....	539
Müşteri Talep Formu	541
Müşteri Teklif Mektubu	542
Finansal Kiralama Başvuru Formu	543
Mali Analiz Raporu	547
Kredi Onay Formu	554
İstihbarat Raporu.....	558
Yönetim Kurulu Önergesi	560
Kredi Komitesi Kararı.....	561
Kredi Onay Formu	562
Proforma Fatura	563
Finansal Kiralama Sözleşmesi	564
Banka Teminat Mektubu	596
İpotek Senedi	597
Yönetim Ücreti Faturası	602
Ticari Fatura	603
Tesellüm Belgesi	604
Sigorta Talep Formu	605
Sigorta Poliçesi	606
Kira Faturası	607
Mülkiyet Devir Faturası	608
Ödeme İhtarı	612
Fesih İhbarı	615

EKLER

EK-1 FİNANSAL KİRALAMA KANUNU.....	620
EK-2 TÜRKİYE BüYÜK MİLLET MECLİSİ.....	627
EK-3 MADDE GEREKÇELERİ	629
EK-4 ADALET KOMİSYONU RAPORU	635
EK-5 PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU	637
EK-6 FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN ŞİRKETLERİİNİN KURULUŞ VE FAALİYET ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK	640
EK- 7 FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN ŞİRKETLERİNCE UYGULANACAK TEKDÜZEN HESAP PLANI VE İZAHNAMESİ İLE KAMUYA AÇIKLANACAK FİNANSAL TABLOLARIN BİÇİM VE İÇERİĞİ HAKKINDA TEBLİĞ	666
EK-8 FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN ŞİRKETLERİNCE ALACAKLARI İÇİN AYRILACAK KARŞILIKLARA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ	796
EK-9 İKİ YILDAN AZ OLMAMAK ÜZERE DÖRT YILDAN KISA SÜRELİ FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİ DÜZENLENEBİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR	802
EK-10 SÜRESİ İKİ YILDAN AZ OLMAMAK ÜZERE DÖRT YILDAN KISA OLARAK BELİRLENEBİLECEK FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMELERİNE KONU MALLAR LİSTESİ	803
EK-11 "FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN ŞİRKETLERİİNİN KURULUŞ VE FAALİYET ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK"İN 3. MADDESİNİN BİRİNCİ FİKRASININ (ç) BENDİNE İSTİNADEN, ŞİRKETLERİN ÖZKAYNAKLARINDA DİKKATE ALINACAK SERMAYE BENZERİ BORÇLARA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR.....	805
EK-12 SINIR ÖTESİ FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNİN TESCİLİNDE İZLENENEK USUL VE ESASLAR.....	807

EK-13 3226 SAYILI FİNANSAL KİRALAMA KANUNU HÜKÜMLERİNE GÖRE KİRALAMA KONUSU EDİLEN MALLARIN GÜMRÜK VERGİ VE RESİMLERİNİN TEMİNATA BAĞLAMA USUL VE ESASLARINI GÖSTERİR YÖNETMELİK.....	813
EK-14 GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ (Seri No: 146)	815
EK-15 GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ (Seri No: 150)	819
EK-16 HARÇLAR KANUNU GENEL TEBLİĞİ (Seri No: 13)	820
EK-17 VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ (Sıra No: 319)	822
EK-18 MUHASEBE SİSTEMİ UYGULAMA GENEL TEBLİĞİ (Seri No:11)	829
EK-19 KİRALAMA İŞLEMLERİNİNE İLİŞKİN TÜRKİYE MUHASEBE STANDARDI (TMS 17) HAKKINDA TEBLİĞ (Sıra No: 21)	832
EK-20 SERMAYE PİYASASINDA MUHASEBE STANDARTLARI HAKKINDA TEBLİĞ (Seri: XI, No: 25)	851
YARARLANILAN KAYNAKLAR	867